

**MOGUĆNOSTI AKUPRESURNE DIJAGNOSTIKE KOD
RAZLIČITIH OBOLJENJA MESOJEDA***
*POSSIBILITIES OF ACUPRESSURE DIAGNOSTICS IN
DIFFERENT DISEASES OF CARNIVORA*

B. Petrović**

Opisana je mogućnost primene akupresure na utvrđenim tačkama pojačanog kožnog senzibiliteta (puncta maxima – PM) u cilju dijagnostike pojedinih oboljenja unutrašnjih organa ili stanja koštano-zglobnog aparata kod mesojeda. Data je teorijska osnova akupresurne dijagnostike na osnovu postojanja puteva prenošenja bola i poznate zakonitosti viscero-kutanih refleksa. Opisana je tehnika izvođenja akupresurne dijagnostike. Na 7 grafičkih prikaza data je lokalizacija optimalnih PM za akupresurnu dijagnostiku.

Ključne reči: akupresurna dijagnostika, puncta maxima, domaći mesojedi

Uvod / Introduction

Primena akupunkturne terapije i njenih alternativnih metoda u svetlu savremenih shvatanja ovih metoda alternativne medicine, opisana je u posebnom članku (B. Petrović: „Akupunktura kod pasa“), koji je objavljen u Veterinarskom glasniku 55, 5-6, 317-332, 2001.

Međutim, mogućnosti primene akupresurnih tačaka radi dijagnostikovanja izvesnih patoloških promena pojedinih unutrašnjih organa i stanja kod domaćih mesojeda (pas i mačka), u našoj stručnoj literaturi do sada se nije obrađivao, a to je i predmet ovog članka.

**Teorijska osnova akupresurne dijagnostike /
*Theoretical basis of acupressure diagnostics***

Poznato je da svaki somatski nerv u svojoj osnovi ima simpatikusna vlakna, koja polazeći iz ganglija trunkus simpatikusa (*rami communicantes grisei*), predstavljaju neurite somatskih nervnih ćelija, koji su smešteni u trnkusu i za-

* Rad pripremljen za štampu 23. 10. 2002. godine

** Dr Branislav Petrović, red. prof. em., Fakultet veterinarske medicine, Beograd

jedno sa spinalnim nervima idu prema periferiji. Stoga impulsi bola, nastali na unutrašnjim organima, mogu da izazovu određene reakcije na koži. Područja na koži na kojima se projiciraju impulsi koji potiču od obolelog unutrašnjeg organa, izazivajući hiperesteziju kože, prema autoru Headu, dobila su naziv *Hedove zone*. Navedene Hedove zone poznate su već odavno u veterinarskoj medicini u okviru bujatričke dijagnostike traumatskog retikulitisa.

Naročito bolje tačke na koži nazivaju se *puncta maxima*, a lak pritisak na ove tačke izaziva jači osećaj bola kod životinje.

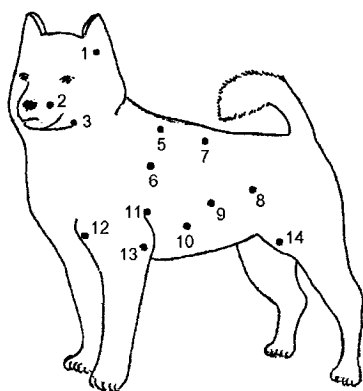
Prethodno izloženo predstavlja jedan od osnovnih postulata fizikalne dijagnostike, koji je definisan na osnovu *Lovenovih* viscero-kutanih refleksa i označava se u fizikalnoj medicini kao *Dastré-Moratov zakon viscero-kutanih refleksa*. Zakonitost ovih refleksa manifestuje se u oba pravca, odnosno od unutrašnjeg organa ka periferiji i obratno.

■ Putevi prenošenja bola / Pathways for conducting pain

Ne ulazeći detaljnije u neurofiziološka razmatranja mehanizma nastanka bola, za veterinarsku kliničku dijagnostiku je od posebne važnosti poznavanje puteva prenošenja bola sa abdominalnih organa ili koštanog sistema prema periferiji organizma (koža).

Lokalizacija kutanog hipersenzibiliteta na pojavu bola kod patoloških promena i/ili stanja oboljenja unutrašnjih organa, prikazano kao lokalizacija „*puncta maxima*“, dato je u nekoliko grafičkih prikaza i to kao akupresurne dijagnostičke tačke (PM) kod pojedinih organskih oboljenja:

- PM na celom telu (slika 1),
- PM na dorzumu (slika 2),
- PM na šapama: prednjim (slika 3) i zadnjim (slika 4),
- PM na ušnoj školjci (slika 5),

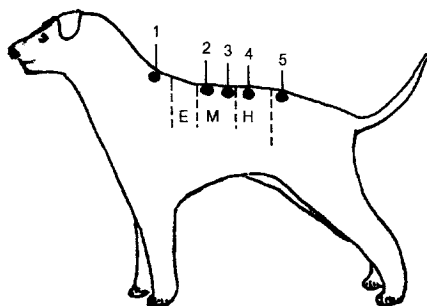

Legenda:

- 1 – *Otitis media*
- 2 – *Abscessus dentis*
- 3 – *Tonsillitis et pharyngitis*
- 4 – *Luxatio discus intervertebralis C₃ - C₅*
- 5 – *Luxatio discus intervertebralis T - T*
- 6 – *Bronchopneumonia*
- 7 – *Nephritis*
- 8 – *Cystitis seu urolithiasis*
- 9 – *Gastroenteritis, obstructio intestini tenue*
- 10 – *Hepatitis s. pancreatitis*
- 11 – *Pericarditis s. endocarditis*
- 12 – *Arthritis scapulo-humeralis*
- 13 – *Bursitis olecrani*
- 14 – *Ruptura ligamenta cruciata*

Slika 1. Akupresurne dijagnostičke tačke kod pojedinih organskih oboljenja pasa
Figure 1. Acupressure diagnostic points for certain organic diseases in canine

- PM kod pojedinih osteoartropatija (slika 6),
- PM za urgentnu reanimaciju (slika 7).

Slika 2: Akupresurne dijagnostičke tačke (PM) na dorzumu psa
Figure 2. Acupressure diagnostic points (PM) on the canine dorsum

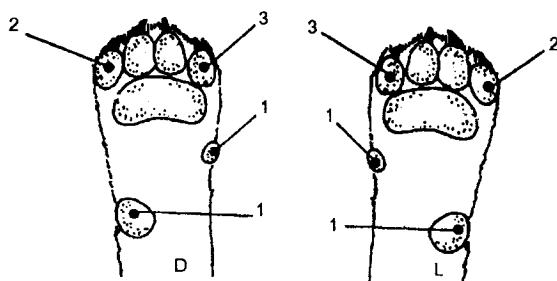
Legenda / Legend:

<i>Punctum maximum</i>	Kutano područje projekcije bola / <i>Cutaneous area of pain projection</i>	Bolnost ispitivanog organa / <i>Pain in examined organ</i>	Napomena / <i>Mention</i>
1.	C ₃ - C ₅	jetra, slezina, perikard / <i>liver, spleen, pericardium</i>	
2.	T ₆ - T ₉	želudac, pankreas, žučna kesa / <i>Stomach, pancreas, gallbladder</i>	
3.	T ₁₀ - T ₁₁	kolon / <i>colon</i>	
4.	T ₁₁ - L ₁	rektum / <i>rectum</i>	
5.	S ₂ - S ₄	ampula rekti, mokraćna bešika / <i>ampula recti, bladder</i>	

Oznake / *engleski*:

C = cervikalni pršljenovi / *cervical*
T = torakalni pršljenovi / *thoracal*
L = lumbalni pršljenovi / *lumbal*
S = sakralni pršljenovi / *sacral*

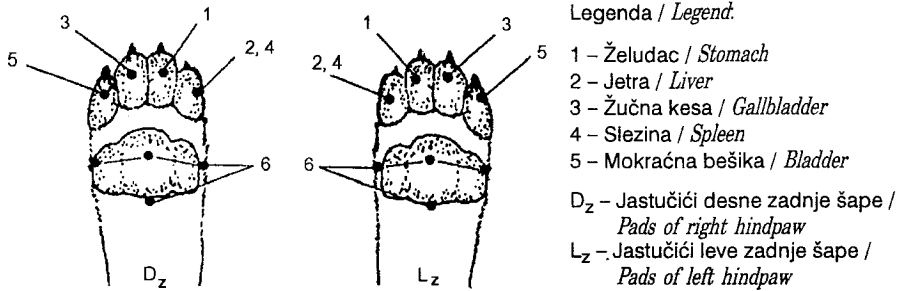
E = epigastrijum / *epigastrum*
M = mezogastrijum / *mesogastrum*
H = hipogastrijum / *hypogastrum*

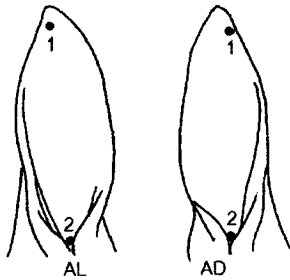
Legenda / Legend:

- 1 - Oboljenje pluća /
Lung disease
- 2 - Oboljenje tankog creva
Long intestine disease
- 3 - Oboljenje debelog creva
Colon disease
- D - Jastučići desne prednje šape
Pads of right forepaw
- L - Jastučići leve prednje šape
Pads of left forepaw

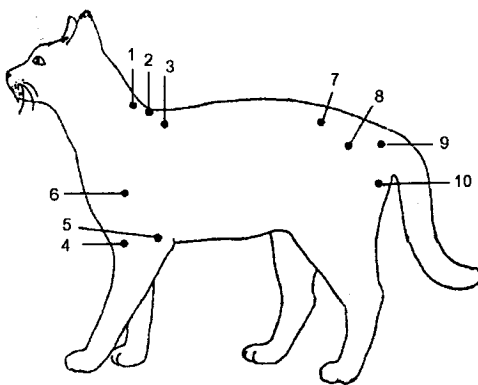
Slika 3. Akupresurne dijagnostičke tačke na prednjim šapama psa
Figure 3. Acupressure diagnostic points on canine forepaws

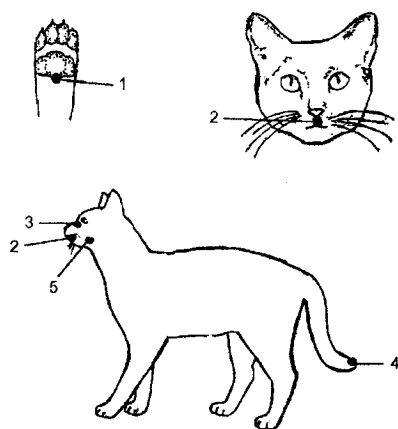
Slika 4. Akupresurne dijagnostičke tačke na zadnjim šapama psa
 Figure 4. Acupressure diagnostic points on canine hindpaws

Slika 5. Akupresurne dijagnostičke tačke (PM) na levoj (AL) i desnoj (AD) aurikuli psa
 Figure 5. Acupressure diagnostic points (PM) on left (AL) and right (AD) canine auricle

Slika 6. Akupresurne dijagnostičke tačke kod pojedinih osteoartropatija mačke
 Figure 6. Acupressure diagnostic points for certain osteoarthropathies in cats

Legenda / Legend:

- 1 - Veliko jastuće na šapi
Big pad on paw
- 2 - Sredina gornje usne
Center of upper lip
- 3 - Vrh nosa /
Tip of nose
- 4 - Kraj repa /
End of tail
- 5 - Mandibula /
Mandibula

Slika 7. Akupresurne tačke za urgentnu reanimaciju mačaka (kardiogeni i/ili respiratorni aret, šok)

Figure 7. Acupressure points for emergency reanimation of cats (cardiac and/or respiratory arrest, shock)

■ Priprema životinje / Preparation of animal

Za izvođenje akupresurne dijagnostike nije potrebna specijalna priprema životinje, osoblja i prostorije, ali se ipak mora da ima u vidu:

1. *Položaj pacijenta* može da bude: a) ležeći i to na leđima ili potrbuške, i b) stojeći, pri čemu ekstremiteti treba da budu slobodni i bez jačeg mehaničkog pritiska.
2. *Fiksacija životinje*, koju treba da obave dva pomoćnika: jedan za prednje ekstremitete, a drugi za zadnje ekstremitete.
3. *Prostorija za dijagnostiku* treba da bude bez buke i sa samo neophodno prisutnim osobljem.
4. Pre početka dijagnostičkog ispitivanja životinja treba da bude odmorna, a trijas treba da bude utvrđen, naročito zbog mogućnosti febrilnog stanja.

■ Tehnika akupresurne dijagnostike / Technique of acupressure diagnostics

Kliničar obavlja akupresurnu kompresiju na punktum maksimumu i to pomoću palca i kažiprsta jedne ruke, a u trajanju od dve do tri sekunde.

Postupak dijagnostičke akupresure može da se ponovi posle pauze od 20 do 30 sekundi.

Akupresurnu dijagnostiku ne treba ponavljati na jednom punktum maksimumu (PM) više od dva do tri puta (sa navedenom pauzom), zbog pojave zamora neuro-muskularnog aparata i bitnog smanjenja reaktivne sposobnosti kožnog senzibiliteta.

Posmatranje akupresurne reakcije / Observation of acupressure reaction

Na obavljenu akupresurnu stimulaciju bola na punktum maksimumu (PM) životinja najčešće reaguje stenjanjem, cviljenjem, savijanjem kičmenog stuba, savijanjem glave na jednu stranu (gde je bol intenzivniji).

Ne treba da se izgubi iz vida mogućnost da kod pojave vrlo intenzivnog bola životinja može i da ugrize najbliže prisutno lice, pa makar to bio i vlasnik životinje.

Zaključak / Conclusion

U ovom članku je dat pregled podataka iz inostrane stručne literature, koju je autor ovog članka sakupljao u toku više godina.

Ovo treba da posluži kao podsticaj za praktičare koji se bave zdravstvenom zaštitom malih životinja (pasa i mačaka), da provere prikazane akupresurne dijagnostičke mogućnosti i o tome publikuju svoja iskustva.

Literatura

1. Dimić J., Dimić Radmila: Akupresura, metoda kineske narodne medicine u lečenju ljudi i životinja. Praxis Veterinaria, 4, 1977. - 2. Altman S.: Acupuncture therapy in small animal practice (in Ettinger Textbook of Veterinary Internal Medicine). W. B. Saunders Edit., Philadelphia, 1989. - 3. Petrović B.: Akupunktura kod pasa, Veterinarski glasnik 55, 5-6, 317-332, 2001. - 4. Schoen A. M.: An introduction to veterinary acupuncture, mechanism of action, indications and clinical applications. Proc. AAHA 53rd Ann. Meet., pg 374, 1986.

ENGLISH

POSSIBILITIES OF ACUPRESSURE DIAGNOSTICS IN DIFFERENT DISEASES OF CARNIVORA

B. Petrović

The paper describes the possibility of using acupressure on established points of stepped-up skin sensibility (puncta maxima - PM) for the purpose of diagnosing certain diseases of internal organs or the state of the bone-joint system in carnivora. It presents the theoretical basis of acupressure diagnostics on the grounds of the existence of pathways for conducting pain and the familiar principle of viscerocutaneous reflexes. It describes the technique of diagnosis using acupressure. Seven graphic pictures present the localization of optimal PM for acupressure diagnostics.

Key words: Acupressure diagnostics, *puncta maxima*, domestic carnivora

ВОЗМОЖНОСТИ АКУПРЕССУРНОЙ ДИАГНОСТИКИ У РАЗЛИЧНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ МЯСОЯДНЫХ

Б. Петрович

Описана возможность применения акупрессуры на установленных точках усиленного кожного сенсibilitета (*puncta maxima* - *PM*) с целью диагностики некоторых заболеваний внутренних органов или состояния костно-суставного аппарата у мясоядных. Дана теоретическая основа акупрессурной диагностики на основе существования путей перенесения боли и знакомой закономерности висцерокутаных рефлексов. Описана техника выведения акупрессурной диагностики. На 7 графических показах дана локализация оптимальных *PM* для акупрессурной диагностики.

Ключевые слова: акупрессурная диагностика, *puncta maxima*, домашние мясоядные